

Rautalammen kunta
Siilinjärven kunta
Suonenjoen kaupunki
Varkauden kaupunki

	Pvm	Liite nro
	ltk	
K.hall.	26.3.2018 16.4.2018	4 8
K.valt.		

SITOUTUMINEN MAAKUNNALLISEEN VALINNANVAPAUSPILOTTIHANKKEESEEN

Kokeilun tausta

Hallituksen esitys valinnanvapauslainsäädännöstä sisältää mahdollisuuden maakunnalliseen pilottiin sotekeskusten ja suun terveydenhuollon palveluissa sekä asiakassetelin ja henkilökohtaista budjetin osalta. Pilottien tarkoituksena on tukea valinnanvapauslain toimeenpanoa jo ennen varsinaista voimaantuloa. Valinnanvapauslaki on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä, ja se on tarkoitus hyväksyä kesäkuussa niin, että valinnanvapauspilottit voidaan toteuttaa 1.7.2018 alkaen.

Suoran valinnan palvelujen pilotissa tavoitteena on erityisesti korvausten mallinnusten testaaminen sekä asiakkaan valitseman palveluntuottajan vaihtamisen aikajänteen kokeileminen. Henkilökohtaisen budjetin pilotissa tavoitteena on prosessin (mm. asiakassuunnitelman teko) ja budjetin laskemisen mallintaminen sekä seurantajärjestelmän kehittäminen. Valtio osallistuu pilottien kustannuksiin 130 milj. euron määrärahalta. Avustus myönnetään pilottin hallinnosta vastaavalle taholle, joka jakaa avustusta edelleen pilottialueen kunnille avustuksen käytöstä ym. tehtävän sopimuksen perusteella. Pilottiin osallistuvalla ei edellytetä omavastuuta. Valtionavustus käytetään 5-8 pilottihankkeen rahoittamiseen.

Pilottit toteutetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja erikseen määriteltäviä valinnanvapauslain säännöksiä ja valtion talousarvion momentin kirjausta sekä valtionavustuslakia ja valtionavusta määrittävän hakuilmoituksen kriteerejä noudattaen. Juridisista peruseriaatteista tuotetaan kaikille piloteille yhteiset linjaukset, joiden noudattaminen varmistetaan hakemusten käsittelyprosessissa.

Pilottien aloitus ajoittuu aikavälille 1.7.2018-31.3.2019. Maakunnat voivat jatkaa pilotteja vuoden 2019 loppuun asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin osalta ja sote-keskuksen osalta 2020 loppuun saakka.

Tiivistelmä valinnanvapauspilottien toimeenpanosta

- Pilottihankkeessa voi pilotoida joko suoran valinnan palveluja, asiakaseteliä tai henkilökohtaista budjettia
- Pilottialueena ovat maakunnan alueen kunnat/kuntayhtymät, joiden yhteenlaskettu asukasluku on vähintään 80 % maakunnan asukasluvusta. Erityisperustein alueen kattama asukasluku voi olla 50 - 80 %
- Hallinnointi toteutetaan vastuukuntamallilla (tai kuntayhtymänä). Hallinnointi siirtyy maakunnalle 1.1.2020
- Pilottia hallinnoiva vastuukunta/kuntayhtymä hyväksyy ennen pilottin alkua mukaan otettavat yksityiset palvelun tuottajat. Henkilökohtaisen budjetin pilotissa tuottajia ei erikseen valita ennakoon.
- Tuottajan pitää olla liittynyt Kanta-palveluihin ja tallentaa asiakas- ja potilasasiakirjat palveluun
- Vuodesta 2019 lukien pilotissa noudatetaan kokonaisuutena valinnanvapauslain säännöksiä

- Tuottajien tulee täyttää ensin nykyainsäädännön mukaiset edellytykset ja viimeistään syksyllä 2018 valinnanvapauslain ja palveluntuottajalain mukaiset edellytykset
- Rahoitusmallin pohjana ovat STM:ssä korvausmalleja pohtivan ryhmän esittämät mallit

Pohjois-Savon maakunnan hankeluonnos

Hankevalmistelu on käynnistetty Pohjois-Savossa jo kesällä 2017. Valinnanvapauslain perustuslakivaliokuntakäsittelyn myötä pilottien hakuaika siirtyi kesältä 2017 alkuvuoteen 2018. Pohjois-Savo on hakenut 15.3.2018 sotekeskus-, asiakasseteli- sekä henkilökohtaisen budjetin pilottia. Hakuhetkellä pilotin laajuus oli 78,8 % maakunnan väestöstä.

Pilotin etenemisestä laaditaan yksityiskohtainen aikataulusuunnitelma. Hankevalmistelussa huomioidaan erityisesti pienten yritysten mahdollisuus rekisteröityä palveluntuottajaksi.

Järjestämisvastuu palveluista säilyy vuoden 2019 loppuun nykyisillä järjestäjillä ja siirtyy sen jälkeen maakunnan järjestämisvastuulle. Rahoituksen ja järjestämisen vastuu suunniteltu seuraavasti:

- osallistuvat kunnat ja kuntayhtymät altistavat oman sotekeskustoimintansa valinnanvapauslainmukaiseen toimintaa vuoden 2019 aikana erikseen sovittavalla aikataululla
 - vuoden 2020 alusta lähtien kaikki maakunnan kunnat ovat mukana pilotissa
- sotekeskukset ovat vuoden 2019 ajan kuntien ja kuntayhtymien omaa toimintaa, jota pilottiin valmistautuessa ja sen aikana aletaan harmonisoida yhtenäiseksi maakunnalliseksi sotekeskustoiminnaksi
 - hankerahaa käytetään koulutukseen, viestintään, markkinointiin ja kilpailukykyisen brändin rakentamiseen
 - sotekeskustoiminta tulee pystyä erottamaan kustannusten ja toiminnan osalta muista palveluista
- kunnilla ei ole omarahoitusosuutta, pilotti toteutetaan *kustannusneutraalisti*, siten että mahdolliset päällekkäiset kustannukset sekä sosiaali- että terveyspalveluissa katetaan hankerahalla ja muilta osin toimitaan kuntien talousarvioiden puitteissa
- hankehallinnoija ja kunnat tekevät keskenään sopimuksen, jonka perusteella avustus jaetaan
- valtionrahoituksella katetaan mahdolliset syntyvät muutos- tai päällekkäiset kustannukset sekä panostetaan erityisesti kilpailukykyisen sotekeskuksen rakentamiseen
- kuntien palveluostojen määrä on sidottu vuoden 2018 budjettivaraukseen jonka perusteella pilottiin tulevien palvelujen osuudesta tehdään ostopalvelusopimus
- hankehallinnoija maksaa kapitaatiokorvaukset tuottajille, myös julkiselle

Hankevalmistelu

Hankevalmistelua on tehty yhteistyössä kuntaedustajien, maakunnan, asiantuntijoiden sekä yrittäjien kanssa. Hankkeelle perustetaan ohjausryhmä ja hankkeen käynnistymisen jälkeen perustetaan tarvittavat valmistelutyöryhmät, joissa kunnilla tulee olemaan aktiivinen rooli.

Mikäli hankevalmistelun aikana ilmenee seikkoja, joita ei ollut tiedossa hankehakemuksen jättämisen yhteydessä, voidaan hakemus perua. Kuntien kanssa tehtävät juridiset asiakirjat valmistellaan, jos hankkeelle saadaan myönteinen rahoituspäätös. Hankehallinnoijana toimii Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, hanketoimisto tulee toimimaan osana maakunnallista valmistelua.

Lausuntopyyntö osallistumisesta pilottihankkeeseen

Pyydämme kuntanne lausuntoa osallistumisesta hankkeeseen.

Pyydämme päätöstänne osallistumisesta viimeistään **16.4.2018 klo 16.15 mennessä**.

Lausunto tulee toimittaa osoitteeseen: kirjaamo@pohjois-savo.fi

Mikäli kuntanne tai kuntayhtymänne lopullinen kanta ei ole mahdollista tässä aikataulussa, pyydämme kantanne ehdollisena siten, että lopullinen kanta voidaan huomioida hankehakemuksen jättämisen jälkeen hakemuksen täydennyksenä. Hanke voidaan peruuttaa, mikäli se ei täytä väestöpohjavaatimuksia lopullisten päätösten osalta

Kuopiossa 20.03.2018

Pohjois-Savon Liitto
Marko Korhonen

Maakuntajohtaja

Lisätietoja

sote-muutosjohtaja Leila Pekkanen, leila.pekkänen@ylsasavonsote.fi, puh. 040 830 2789 ja projektipäällikkö Laura Vuorensola, laura.vuorensola@ylsasavonsote.fi, puh 040 632 5142

Liitteet:

Hankeaihio

Hankkeen muu liiteaineisto (hankehakemus, pienten ja keskisuurten yritysten asema pilotissa, osallistumiskriteerit) <http://alueuudistus.fi/valinnanvapaus/pilotit>

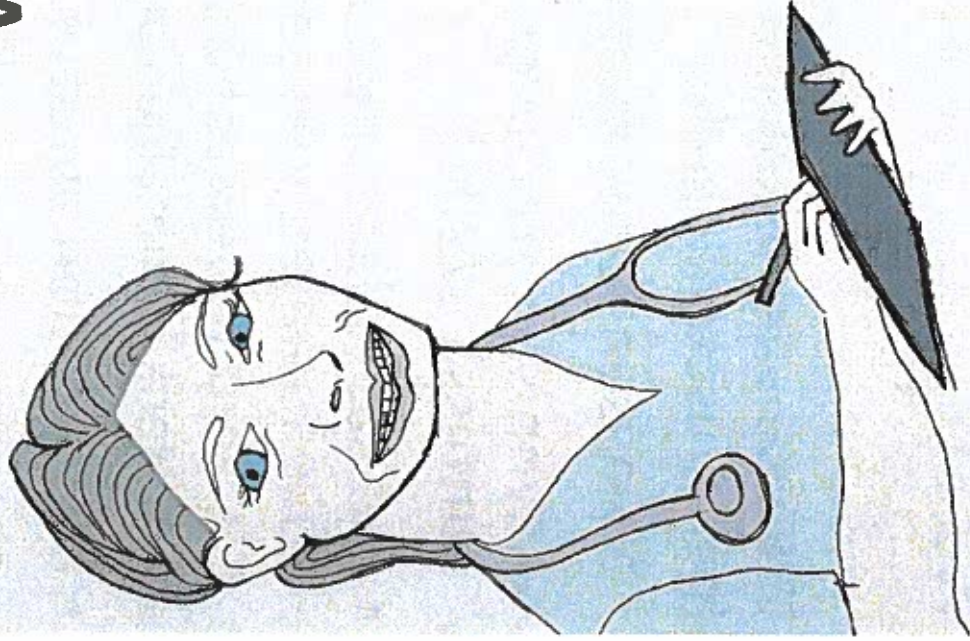
Jakelu:

Rautalammen kunta, Siilinjärven kunta, Suonenjoen kaupunki, Varkauden kaupunki

Valinnanvapauskokeilu ja valinnanvapauspilotti

laura.vuorensola@ylsasavonsote.fi

23.2.2018

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

terveyspalveluni.fi

Ylä-Savon SOTI
KUNTAYHTYMÄ

Käsitteet kuntoon

Valinnanvapauskokeilu (palvelusetelikokeilu)

- Nykyisen lainsäädännön mukainen
- Käynnistyi Ylä-Savon SOTEn kunnissa 1/2017
- Nyt saatu lisärahoitus kokeilulaajennukseen 2,8 MEUR
 - Perusterveydenhuollon laajennus
 - Henkilökohtainen budjetti
- 80 % valtion avustus
- Rahoitus 2018 loppuun

terveyspalveluni.fi

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Valinnanvapauspilotti

- Maakunnan yhteinen hanke
- Tulevan valinnanvapauslainsäädännön mukainen
 - Sote-keskus
 - Suun terveydenhuolto
 - Henkilökohtainen budjetti
 - Asiakasseteli
- Hakuaika käynnissä NYT
 - Ensimmäinen hakukierros oli jo kesällä 2017
 - **Päivitetään** viime kesän hankesuunnitelma + HEBU + asiakasseteli
- 80 % väestöstä
- 100 % valtionapu

Ylä-Savon SOTE
KUNTAYHTYMÄ

Kokeilun toimijat

Estäjä (eli Ylä-Savon SOTE)

muloi tulevaa maakunnan
olia

edotus, palveluntuottajien
kisteröinti, valintaportaali,
adun seuranta

apitaatiokorvauksen
iärittäminen ja maksaminen
eksterinpitäjä (Pegasos)

nteistyö ministeriön, THL:n
n. kanssa kokeilun aikana

edon kerääminen (mm.
siakastytyväisyys)

man toiminnan kehittäminen
ilevaa varten

Asiakas

- Tarjonnan arviointi
- Aktiivinen valinta
- Palvelun käyttö
- Palvelun arviointi
- Mahdollinen uudelleenvalinta

Palveluntuottajat

- Yksityiset palveluntuottajat
- Oma tuotanto (Ylä-Savon SOTE terveysasemat)
- Vaatimusten mukaiset palvelut kuntalaisille
- Tiedon tuottaminen ja kerääminen
- Kapitaatiokorvauksen laskutus (kuun viimeisen päivän tilanteen mukaan)

Mitä palveluita valinnanvapaus kokeilussa koskee?

Valinnanvapauden palvelut kokeilussa

- Terveyskeskustasoiset vastaanottopalvelut
 - Lääkäri- ja hoitajavastaanotto
 - Ajanvaraus- ja akuuttivastaanotto
 - fysio-, jalka- ja ravitsemusterapia, laboratorio- ja kuvantamispalvelut
 - Pitää pystyä tuottamaan näiden palveluiden KOKONAISUUS
 - Fysioterapia sisältää 1-2 ohjaus- ja neuvontakäyntiä

Kaikille yhteiset palvelut

- Ovat kaikkein käytössä samalla tavoin kuin tähänkin asti:
 - Päivystys 24/7
 - Erikoissairaanhoido
 - Hoitotarvikejakelu
 - Neuvolat
 - Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto
 - Suun terveydenhuolto
 - Fysioterapian sarjahoidot

Henkilökohtaisen budjetin kokeilu

- Projektipäällikkö Pia Aikio aloitti 1.2.2018
- Kehitetään yhteistä toimintamallia henkilökohtaisen budjetin käyttöönottoon maakunnan alueella
- Kohderyhminä vanhus- ja vammaispalveluiden asiakkaat, joilla laaja-alaista ja pitkittynyttä palvelutarvetta
- Pieni asiakasotos loppuvuoden aikana
- Mukana:

Kaavi, Keitele, Kuopio, Pielavesi, Tuusniemi, Rautavaara, Ylä-Savon SOTE

Valinnanvapauspilotti 1/2

- Jaossa 100 MEUR, STM mukaan rahoitetaan 5-6 pilottia
- 100 % valtion avustus
- Hakuaika päättyy 15.3.2018
 - Viime vuoden hakemuksen päivitys + henkilökohtaisen budjetin lisääminen kokonaisuuteen <- tämä käynnissä

Voi pilotoida:

- Sote-keskusta
- Asiakasseteliä
- Henkilökohtaista budjettia
- Suun terveyden valinnanvapautta (iso taloudellinen riski)

Valinnanvapauspilotti 2/2

- Ehtona lainsäädännön hyväksyminen eduskunnassa
 - Mikäli laki merkittävästi muuttuu, on mahdollista vetäytyä pilottihankkeesta
- Käynnistyy loppuvuonna 2018, alkuvuonna 2019
 - 2020 alusta kaikki maakunnan kunnat mukaan joka tapauksessa
- Hakemuksen taakse tarvitaan 80 % maakunnan väestöstä
 - Kesällä 2017 mukana oli 77 %
 - Siilinjärven ehdollinen päätös
 - Ei: Varkaus, Sisä-Savo
 - Viime vuonna kielteisen lausunnon antaneilta kysytään asiaa uudelleen
 - Sitä uskottavampi hakemus, mitä suurempi osuus väestöstä on mukana

Mitä tällä hakukierroksella on toisin?

- Julkisen sote-keskuksen yhtiöittämisspakkoa ei ole
- Asiakassetelin voi myöntää vain liikelaitos
- Sote-keskuksen palvelukokonaisuus on kutistunut aiemmasta
- Kilpailijoita on enemmän ja niillä on ollut enemmän aikaa valmistautua
- Pohjois-Savon analysointiin olleen kansallisesti edelläkävijänä maakunnan valmistelussa vuonna 2017, mutta lisäajan myötä useita maakuntia kirinyt kannoille

Mitä Pohjois-Savon pilotissa kokeillaan?

- Suoran valinnan pilotti
 - Sote-keskus
 - Suun hoidon pilottia ei haeta
 - Rahoitusmallit vielä hyvin epäselvät
- Henkilökohtainen budjetti
 - Laajennetaan nykyisestä kokeilusta (jossa tarkoitus rakentaa skaalautuva toimintamalli)
- Asiakassetelin pilotti
 - Rajattuna ja vaiheistettuna

Mitä pilotilla voidaan saavuttaa?

- Tietoa rajapinnoista -> toiminnan yhtenäistäminen -> maakunnan tapa toimia
 - Onko tarvetta hyväksyä alueellisia poikkeuksia toiminnassa?
- Laajempaa ymmärrystä siitä miten sote-keskus toimii milläkin alueella, miten sen tulisi toimia, miten julkinen sote-keskus voi onnistua yksityisen rinnalla
- Pilottirahoituksen turvin on mahdollista satsata toiminnan kehittämiseen koko maakunnassa

Suoran valinnan palvelut (sote-keskus)

- 1) terveydenhuoltolain 13 §:ssä tarkoitettu terveysneuvonta ja terveystarkastukset;
- 2) terveydenhuollon neuvonta ja ohjaus;
- 3) yleislääketieteen alaan kuuluva, terveydenhuollon ammattihenkilön suorittama, vastaanotolla, kotikäynneillä tai etäyhteyksien avulla toteutettava asiakkaiden oireiden, toimintakyvyn ja sairauksien tutkimus, toteaminen ja hoito;
- 4) edellä 3 kohdassa tarkoitettuihin palveluihin liittyvä terveydenhuoltolain 29 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu kuntoutusneuvonta ja -ohjaus ja 2 kohdassa tarkoitettu toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi;
- 5) terveydenhuoltolain 22 §:ssä tarkoitettujen todistusten antaminen silloin kun ne liittyvät edellä 1–4 kohdassa tarkoitettuihin palveluihin;
- 6) edellä mainittuihin palveluihin kuuluvat laboratorio- ja kuvantamispalvelut; sekä
- 7) sosiaalihuoltolain 6 §:ssä tarkoitettu laillistetun sosiaalihuollon ammattihenkilön antama sosiaalihuollon neuvonta ja ohjaus.

Pilotin eteneminen

Kevät 2018

Haku ja
rahoituspäätös

Valinnanvapauden
ICT-työkalujen
edistäminen

Kumppanuudet

8-12/2018

Projektin organisoituminen ja
valmisteluvaihe

Viestintä

Oman sote-keskustoiminnan
erottaminen

Kapitaatiolaskenta

Markkinavuoropuhelu

Pilotoitavan
kokonaisuuden
vaiheistettu
laajeneminen
vuoden 2019
aikana

Asiakasetelin
käyttöönotto

6-7/2018

Lakipaketin
käsittely
eduskunnassa

1/2019

Sote-
keskuspilotti
käynnistyy
konkreettisesti
niissä kunnissa,
joissa nyt
käynnissä kokeilu

HeBu-
kokonaisuus
laajenee
kokeilukunnista
myös
...

2020 -> koko
maakunnan
väestö
mukaan
pilottiin

terveyspalveluni.fi

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Ylä-Savon SOTE
KUNTA YHTYMÄ

Jos rahoitus saadaan ja lait hyväksytään, pilotti tarkoittaa:

- Suunnannäyttäjän roolia kansallisesti
- Sote-keskus toiminnan erottamista liikelaitoksesta
- Merkittävää lisärahoitusta kilpailukyyn kehittämiseen:
 - Järjestäjän työkalut
 - Oman sote-keskustoiminnan kehittäminen ja markkinointi
 - Yhteisten maakunnallisten toimintamallien kehittäminen

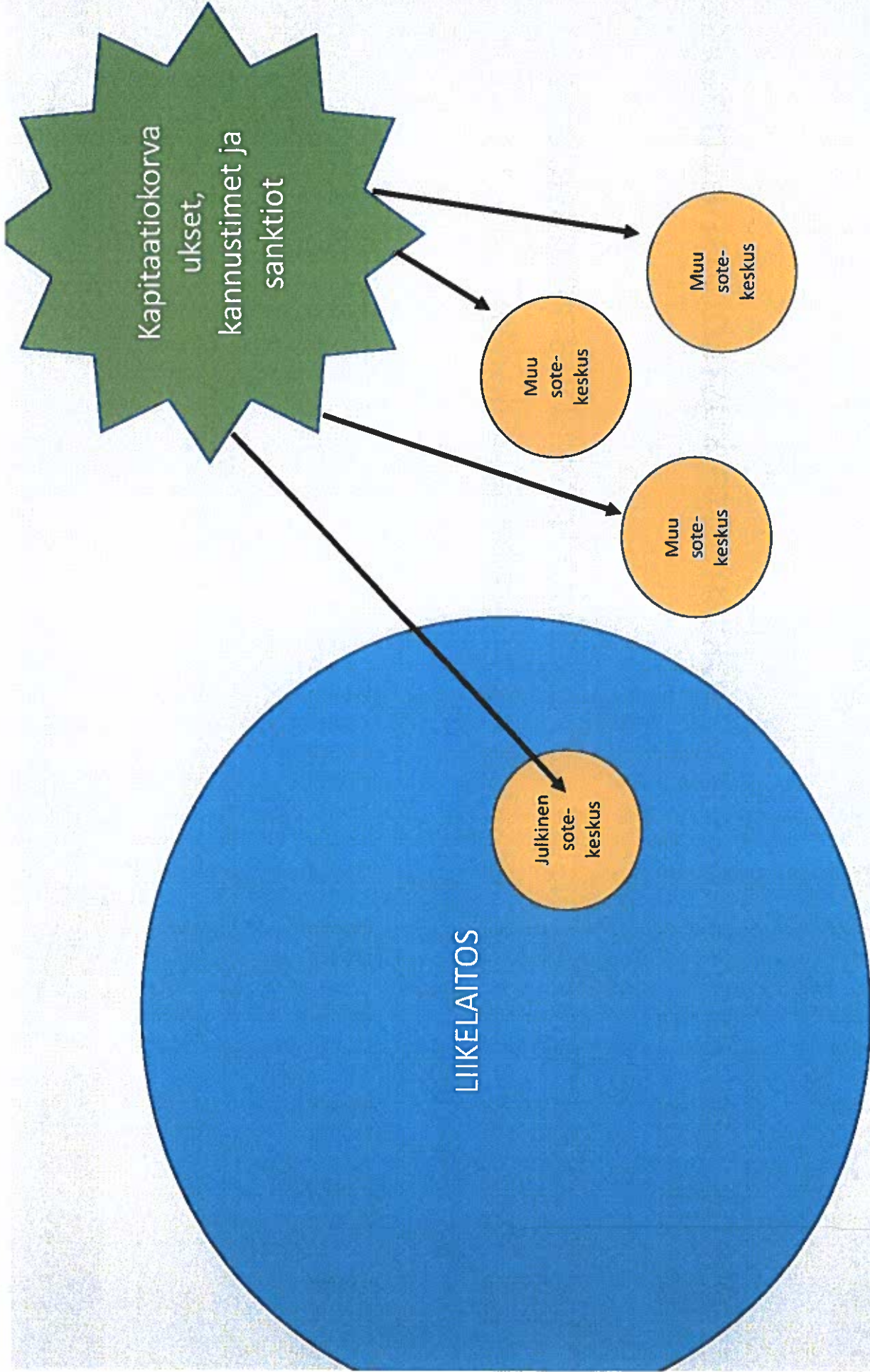

Kaikki asioita, jotka tulee tehdä joka tapauksessa

Pilotin organisoituminen

Maakunnan toimijoiden yhteistyönä:

- Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri oikeushenkilö, joka hallinnoi hankerahoja
- Siirtyy uudelle maakunnalle 2020 alussa
- Hanketoimisto toimii maakuntaliitossa
- Asiantuntijat kunnissa ja kuntayhtymissä

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

terveyspalveluni.fi

Ylä-Savon SOTI
KUNTAYHTYMÄ

Mitä tarkoittaa kunnille

- Toteutus tehdään kuntien näkökulmasta kustannusneutraalisti
- Oma sote-keskus altistetaan asiakkaan valinnanvapaudelle
 - Toiminta jakautuu liikelaitokseen ja sote-keskukseen
 - Kapitaatiokorvausmalli

Pohjois-Savon ”kärjet”

- Terveysteknologia
- Maakunnassa koko terveydenhuollon osaaminen
 - Ammattikoulutus, ammattikorkeakoulu, yliopisto
 - Myös terveystaloustiede ja farmasia
- Monimuotoinen maakunta vaatii monipuolista ja –muotoista tuotantoa
 - Erilaisia tuottajia
 - Uudet tavat tuottaa palveluita (pilotissa konkreettista digitaalisten ratkaisujen testaamista)

Kiitos!

ra.vuorensola(a)ylasavonsote.fi
) 6325 142

terveyspalveluni.fi

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Ylä-Savon SOTE
KUNTA-YHTYMÄ